

8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet

a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról

A villamosenergia fejlesztéséről, átviteléről és elosztásáról szóló 1962. évi IV. törvény (a továbbiakban: VET) 16. §-a (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a belkereskedelmi miniszterrel, az építésügyi- és városfejlesztési miniszterrel, a Magyar Szabványügyi Hivatal elnökével, a Kisiparosok Országos Szervezetével, a Kiskereskedők Országos Szervezetével és a szövetkezetek országos érdek-képviselői szerveivel egyetértésben a következőket rendelem:

1. § A Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatát (a továbbiakban: KLÉSZ) e rendelet mellékleteként kiadom.

2. § (1) A KLÉSZ rendelkezéseit alkalmazni kell az ott meghatározott

a) kommunális-, lakó- és egyéb épületekre, fogyasztási helyekre, illetve fogyasztói vezetékhálózatokra és ezek

- tervezőjére,

- beruházójára,

- kivitelezésével, bővítésével, átalakításával, karbantartásával foglalkozó gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § c) pont], kisiparosokra, gazdasági munkaközösségekre (a továbbiakban együtt: kivitelező),

- tulajdonosára, kezelőjére, üzemeltetőjére (a továbbiakban együtt: ingatlankezelő),

b) a kommunális-, lakó- és egyéb épületekben, illetve fogyasztási helyen üzemeltetett fogyasztóberendezésekre és azok

- üzemeltetőjére, használójára (a továbbiakban: fogyasztó),

- kölcsönzésével foglalkozó gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § c) pont], magánkereskedőre (a továbbiakban együtt: kölcsönző vállalat),

- javításával, karbantartásával, átalakításával foglalkozó gazdálkodó szervezetre, gazdasági munkaközösségre, kisiparosra (a továbbiakban együtt: karbantartó vállalat),

- használt áruként való értékesítésével (vétél-eladás) foglalkozó gazdálkodó szervezetre, magánkereskedőre (használtcikk-kereskedő, műszaki kereskedő, rádió-villamossági kereskedő, barkácskereskedő; a továbbiakban együtt: használtcikk-kereskedő).

(2) A KLÉSZ rendelkezéseit alkalmazni kell az áramszolgáltató vállalatokra is.

(3) A KLÉSZ rendelkezéseit alkalmazni kell olyan kommunális- és lakóépület esetén is, amely villamos energia ellátását nem közvetlenül az áramszolgáltató kezelésében levő elosztóvezetékéről kapja. Ebben az esetben az áramszolgáltatóra vonatkozó rendelkezéseket a kommunális-, vagy lakóépület közvetlen ellátását szolgáló villamoshálózat kezelőjére is alkalmazni kell.

(4) A KLÉSZ-t az Ipari Közlönyben és az érdektelt minisztériumok hivatalos lapjában kell közzétenni.

 3. § A KLÉSZ előírásai megtartásának hatósági ellenőrzése - külön jogszabály értelmében - a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) hatáskörébe tartozik.

4. § (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg az 1/1964. (IX. 9.) NIM rendelet, valamint az azt módosító 7/1978. (X. 25.) NIM rendelet és az azzal kiadott „Érintésvédelmi Rendszabály” hatályát veszti.

(2) A KLÉSZ 6. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat csak 1984. január 1-jétől kell alkalmazni.

Melléklet a 8/1981. (XII. 27.) IpM rendelethez

Kommunális- és lakóépületek érintésvédelmi szabályzata (KLÉSZ)

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. § (1) A KLÉSZ a közcélú kisfeszültségű elosztóhálózatra csatlakozó kommunális-, lakó- és egyéb épületek, fogyasztási helyek, fogyasztói vezetékhalozatok és fogyasztóberendezések érintésvédelme létesítésére és ellenőrzésére ad előírásokat.

(2) A KLÉSZ-t együtt kell alkalmazni a vonatkozó állami szabványokkal és műszaki előírásokkal.

2. § (1) A KLÉSZ alkalmazásánál irányadó fogalmakat a (2)-(6) bekezdések, továbbá az MSZ 172/1 és az MSZ 477 szabványok, valamint a Villamos-Energia Közszolgáltatási Szabályzat (a továbbiakban: VKSZ) tartalmazzák.

(2) A KLÉSZ alkalmazásában:

a) Lakóépület: közvetlenül a közcélú kisfeszültségű elosztóhálózatról (a továbbiakban: elosztóhálózat) ellátott és alaprendeltetése szerint

- lakóépület,
- üdülőépület,
- otthonház

abban az esetben is, ha az alaprendeltetéstől eltérő célra szolgáló helyiség (pl.: üzlet, műhely) is van benne, továbbá

- az előbbieket elhelyezésére szolgáló, illetve alkalmas telek;

b) Kommunális épület: közvetlenül az elosztóhálózatról ellátott és alaprendeltetése szerint az *a)* pontba nem tartozó valamennyi épület - *a c)* pontban meghatározott kivétellel - úgymint

- igazgatási és irodaépület,
- szociális épület (bölcsőde, csecsemőotthon, szociális otthon),
- egészségvédelmi épület (gyógykezelő épület, orvosi rendelő),
- művelődési épület (színház, mozi, kultúrház stb.),
- oktatási épület (óvoda, iskola, egyetem, diákotthon, nevelőotthon, sportlétesítmények),
- ellátó és szolgáltató épület (üzlet, üzletház, áruház, vásárcsarnok, piac, vendéglátó üzlet, konyha, szálloda, üdülőszálló)

abban az esetben is, ha az épület alaprendeltetésétől eltérő célra szolgáló helyiség (pl.: lakás, műhely) is van benne, továbbá

- az előbbiekhöz hasonló rendeltetésű, illetve a felsorolt létesítmények elhelyezésére szolgáló egyéb épület;

c) Egyéb épület: közvetlenül az elosztóhálózatról ellátott különálló épület, amelyben 30 kW-ot meg nem haladó csatlakozási teljesítményű műhely, üzem stb. van (a továbbiakban együtt: épület).

(3) A KLÉSZ alkalmazásában a VKSZ-ben meghatározottakon túlmenően:

a) Fogyasztási hely: az elosztóhálózatra közvetlenül csatlakozó építési felvonulási villamosenergia-ellátás is, ha a kivitelező nem gazdálkodó szervezet,

b) Fogyasztói vezetékhalozat: a teljes érintésvédelmi rendszer is.

(4) Az érintésvédelemmel kapcsolatos fogalmak a következők:

a) Házi fémhálózat: az épületen belül minden olyan villamosan összefüggő jól vezető fémszerkezet, amelynek mérete függőleges irányban a szintmagasságnál, vagy vízszintes irányban 5 m-nél nagyobb.

Nem minősül házi fémhálózatnak a lépcső, a függőfolyosó- és az erkélykorlát, valamint a zászlótartó rúd abban az esetben sem, ha méretei az említett határértékeket meghaladják. (Házi fémhálózat pl.: a víz, gáz, központi fűtés villamosan összefüggő jól vezető fémcsőhálózata, vagy villamosan összefüggő jól vezető fém épületszerkezet),

b) Villamosan összefüggő jól vezető: minden olyan fémszerkezet, melynek elemei egymáshoz hegesztéssel, forrasztással, szegeccseléssel, csavaros kötéssel, vagy csővezeték esetén a szokásos karmantyús vagy karimás csököttel vannak összeerősítve.

c) Önállóan is számottevő földelés:

- a vasbeton épületalap-földelés, továbbá az a más - természetes vagy mesterséges - földelés
- amelynek szétterjedési ellenállása (létesítés után vagy a földelőként való felhasználás előtt megmérve és bizonylatolva) 10 ohm-nál nem nagyobb, vagy
- amelynek a talajban fekvő hatásos (a talajfelszínnél legalább 0,7 m-rel mélyebben fekvő) teljes hossza = vízszintes földelő esetén legalább 8 m,
- = függőleges (rúd, cső) földelő esetén legalább 4 m, ezt a feltételt kielégíti 2 db egymástól legalább 2 m távolságra levő és egyenként 2 m hatásos hosszúságú földelő összekötése is.

d) Egyenpotenciálra hozó vezetékrendszer: (a továbbiakban: EPH) az a vezetékrendszer, amely a védővezetőt igénylő érintésvédelemmel ellátott készülékek testét, a házi fémhálózatokat, valamint az önállóan is számottevően földelt fémtárgyakat - közvetlenül vagy közvetve - villamosan hatásosan összeköti.

e) Nullavezetővel egyesített földelőhálózat: (a továbbiakban: NEFH) a KLÉSZ és a vonatkozó műszaki előírás valamennyi előírásait kielégítő olyan EPH, amelyet nullázott villamos fogyasztóberendezések épületében építettek ki, és az a hálózat nullavezetőjével is össze van kötve.

f) A nullázás külső feltételei: azok az elosztóhálózati feltételek, amelyek maradéktalan teljesülése szükséges ahhoz, hogy a nullázásos érintésvédelem az adott elosztóhálózatra csatlakozó valamennyi fogyasztói vezetékhalozaton - a „nullázás belső feltételei”-nek az egyes fogyasztói vezetékhalozatokon való teljesülése nélkül is - alkalmazható legyen.

g) A nullázás belső feltételei: - egy fogyasztói vezetékhalozatra vonatkozóan - azok az MSZ 172/1-ben meghatározott különleges feltételek, amelyek teljesülése esetén az adott fogyasztói vezetékhalozaton a nullázásos érintésvédelem abban az esetben is alkalmazható, ha a „nullázás külső feltételei” egyébként nem teljesülnek.

II. FEJEZET

Létesítési előírások

3. § (1) Minden

- létesítendő épületben, továbbá

- meglévő épületben, ha a fogyasztói vezetékhalozat felújításra kerül

ki kell építeni valamely - az MSZ 172/1 előírásainak megfelelő - védővezetőt igénylő érintésvédelmi rendszert, függetlenül attól, hogy az épület létesítése, illetve a fogyasztói vezetékhalozat kiépítése idején milyen jellegű fogyasztóberendezések üzemeltetését tervezték.

(2) A védővezetőt el kell vezetni - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a mért fogyasztói hálózat villamos fogyasztóberendezés csatlakoztatására szolgáló mindazon pontjaihoz dugaszoló aljzat, tűzhely csatlakozás stb.).

a) ahol vezetékes érintésvédelmet igénylő fogyasztóberendezést terveznek csatlakoztatni, illetve

b) amely olyan helyiségben van, ahol az MSZ 172/1 szerint az érintésvédelem minden fogyasztóberendezés számára kötelező (meglévő épület felújítása esetén a 14. § (2) bekezdésében foglalt kivételeket is figyelembe véve).

(3) Nem kötelező a védővezetőt elvezetni

a) azokhoz a mennyezetlámpa csatlakozásokhoz, amelyeknél a lámpa felfüggesztésére szolgáló horgot megfelelő szigeteléssel látták el,

b) az oldalfalra szerelt, a helyiség tartozékát képező olyan lámpatesthez, amely védővezetőt nem igényel, mivel

- II. érintésvédelmi osztályú, vagy

- a fényforrás behelyezett állapotában megérintható fémszerkezetet nem tartalmaz (pl.: porcelán lámpatest, porcelán vagy műanyag ferde fali foglalat).

4. § (1) Nullázást kell vezetékes érintésvédelmi módként kialakítani minden olyan épületben, illetve fogyasztói vezetékhalozaton, ahol

a) a nullázás külső feltételei teljesülnek, illetve

b) a nullázás belső feltételei teljesülnek vagy teljesíthetők.

(2) Meglévő épületben védővezetőként felhasználható

a) a korábban a házi főelosztó-berendezéstől, vagy házi csatlakozó szekrénytől kiépített különálló nullázó vezető (védővezető), vagy

b) az épületen belül fémsöves megoldású folytonos vízvezeték nyomócső, a legközelebbi felújításig.

(3) Azokon a helyeken, ahová az MSZ 172/1 a nullavezető földelését írja elő, de ennek szétterjedési ellenállását nem határozza meg, önállóan is számottevő földelés felhasználásával kell a földelést kialakítani.

5. § (1) Védőföldelés alkalmazható védővezetőt igénylő érintésvédelem megoldásaként, ha a 4. §-ban meghatározott nullázási feltételek nem teljesíthetők.

(2) A védőföldelés szétterjedési ellenállásértékét az MSZ 172/1 előírásai szerint, a tervezett kismegszakítók, illetve biztosítók névleges áramerőssége alapulvételével kell meghatározni. 10 A-nál kisebb névleges áramerősségű kismegszakítót, illetve biztosítót 10 A-es névleges áramerősséggel kell a számításnál figyelembe venni.

(3) Meglévő épületben a méretlen villamos fogyasztói hálózat felújításáig védővezető céljára a házon belül fémes vízvezeték-nyomócső is felhasználható.

6. § (1) Áram-védőkapcsolást kell a védővezetőt igénylő érintésvédelmi módként alkalmazni, ha

a) a kizárólag nullázásos, vagy védőföldeléses érintésvédelem nem valósítható meg műszaki, illetve gazdasági okokból, illetve

b) a korábban létesített nullázásos vagy védőföldeléses érintésvédelem a hálózati, illetve fogyasztói követelményeknek már nem felel meg és gazdaságos módon nem állítható helyre.

(2) Áram-védőkapcsolásos érintésvédelmet kell alkalmazni - az elosztóhálózati viszonyoktól függetlenül - a 2. § (3) bekezdésének a) pontjában említett építkezési felvonulási villamosenergia-ellátás esetén.

(3) Áram-védőkapcsoló abban az esetben is alkalmazható, ha azt az (1) bekezdésben foglaltak egyébként nem teszik kötelezővé.

(4) Egy fogyasztásmérőről táplált fogyasztóberendezések érintésvédelmét elsősorban egy közös áram-védőkapcsolóval kell megoldani, amelyet

a) a fogyasztói főelosztótáblára, vagy annak közelében kell felszerelni és

b) a mért fővezetékbe kell beiktatni az (5) és (9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(5) Mért fővezetékbe iktatott áram-védőkapcsoló alkalmazása esetén az azon keresztül táplált fogyasztói főelosztótábla mechanikusan (szerkezetileg) nem építhető össze más fogyasztásmérőről táplált fogyasztói főelosztótáblával, illetve leválasztó kapcsolót tartalmazó táblával.

(6) Az áram-védőkapcsolót, ha azt fogyasztóberendezésként (fogyasztóberendezés csoportonként) alkalmazzák a fogyasztói főelosztótábláról táplált vezetékbe kell beiktatni a (9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével és - amennyiben technikai akadály nincs - a fogyasztói főelosztótáblára, vagy annak közelében kell felszerelni.

(7) A több fogyasztásmérőn keresztül ellátott fogyasztási hely (pl.: lakásban, vagy egy lakásos családi házban általános háztartási és külön mért éjszakai fogyasztás is van) teljes mért fogyasztói hálózatának érintésvédelme megoldható egy - a méretlen fővezetékbe beiktatott - áram-védőkapcsolóval is, a következő feltételek egyidejű kielégítése esetén:

a) a fogyasztási helyet egyetlen közös méretlen fővezeték táplálja,

b) a fogyasztásmérők egy fogyasztásmérő berendezést képeznek (egy helyre vannak felszerelve),

c) az áram-védőkapcsoló a fogyasztásmérő berendezés közvetlen közelében - a fogyasztásmérő berendezésre vonatkozó elhelyezési és felszerelési (zárhatósági) előírásoknak megfelelően - elhelyezhető,

d) a fogyasztási helyen egyidejűleg vételezhető maximális teljesítménynek (az egyes fogyasztásmérőkön vételezhető névleges csatlakozási teljesítmények összegének) megfelelő áram-védőkapcsoló rendelkezésre áll.

(8) A méretlen fővezetékbe iktatott áram-védőkapcsoló szerelésére a szabálytalan áramvételezés megakadályozására vonatkozó szabvány előírásait, valamint a (9) bekezdésben foglaltakat is alkalmazni kell.

(9) Nullázásos érintésvédelem esetén a védővezetőt a nullavezetőről - annak keresztmetszetétől függetlenül - az áram-védőkapcsoló előtt kell leágaztatni.

(10) Az áram-védőkapcsolásos érintésvédelem megvalósítására csak olyan áram-védőkapcsoló alkalmazható

a) amely feszültségkimaradás esetén nem kapcsol le önműködően, vagy a feszültség visszatérésekor önműködően visszakapcsol, és

b) amelynek megszólalási áram értéke (érzékenysége) és kellően gyors működése biztosítja az érintésvédelem kellő hatékonyságát. (Ezt a feltételt általában kielégíti a 30-300 mA érzékenységgű áram-védőkapcsoló.)

7. § (1) Az EPH-t ki kell alakítani minden olyan épületben, amelyben házi fémhálózat van

a) új épület esetén a házi fémhálózatok, illetve a villamos fogyasztói vezetékhalózat létesítésével egyidőben,

b) meglévő épület esetén a házi fémhálózatok, illetve az épületben levő méretlen villamos fogyasztói hálózat felújításával egyidőben.

(2) Azokat a házi fémhálózatokat, amelyek az (épület szekció) legalsó szintjére (pl.: pince, szerelőszint) is kiterjednek, ezen a szinten fémesen jól vezető módon össze kell kötni egymással, valamint a földeléssel (pl.: vasbetonalap földeléssel), továbbá

a) nullázás esetén a nullavezetővel - az MSZ 447 előírásait is figyelembe véve - elsősorban a házi főelosztó berendezésben, vagy a házi csatlakozó szekrényben, ezek hiányában a fogyasztásmérő berendezés, illetve a fogyasztói főelosztótábla közelében,

b) földeléses érintésvédelem esetén a közös érintésvédelmi vezetővel elsősorban a házi főelosztóberendezésben vagy a házi csatlakozó szekrényben, ezek hiányában a fogyasztómérő berendezés, illetve a fogyasztói főelosztótábla közelében.

(3) Azt a házi fémhálózatot, mely az épület - (2) bekezdésben említett - legalsó szintjére nem terjed ki, az előfordulásának megfelelő legalsó szinten kell összekötni.

a) nullázás esetén a nullavezetővel, illetve a nullázó vezetővel,

b) földeléses érintésvédelem esetén az érintésvédelmi védővezetővel.

(4) Meglévő épület házi fémhálózati, illetve méretlen fogyasztói hálózatának felújítása esetén a (3) bekezdés szerinti házi fémhálózatnak az EPH-ba való bekötése megoldható a fémes vízvezeték csővel való összekötésével is.

(5) Az épületnek legalább négy szintjére kiterjedő házi fémhálózaton a (3) bekezdés, illetve a (4) bekezdés szerinti összekötést az előfordulásának megfelelő legfelső szinten is el kell készíteni.

(6) Az EPH-ba be kell kötni a fürdőkádakat, fémből készült mosdóvályukat és más olyan üzemszerűen érinthető nagy kiterjedésű fémtárgyakat, amelyeknek felszerelési módjukból következően viszonylag jó vezető villamos kapcsolata lehet a földdel.

(7) Az EPH kialakításának egyéb kérdéseire és szerkezeti megoldására a vonatkozó műszaki előírás az irányadó.

III. FEJEZET

Az érintésvédelem létesítésével, átalakításával kapcsolatos feladatok

8. § Az új épületben létesítendő, illetve meglévő épületben újonnan kialakítandó érintésvédelmi módot a létesítési előírások, illetve a vonatkozó szabványok előírásai és az elosztóhálózati viszonyok alapján kell megállapítani.

9. § (1) A létesítési előírásoknak megfelelő érintésvédelem megvalósításáról

a) épület létesítése (bővítése, átalakítása) esetén a beruházó, illetve megbízásából a tervező

b) meglévő épület teljes felújítása, illetve az épület teljes fogyasztói vezetékhalozatának, vagy csak a méretlen fogyasztói hálózatának a felújítása esetén az ingatlankezelő, illetve megbízásából a tervező, illetve a kivitelező

köteles gondoskodni.

(2) Ha meglévő fogyasztói vezetékhalozaton védővezetős érintésvédelmi rendszer létesítése, illetve kiegészítése - ideértve az EPH-t és az áram-védőkapcsolót is - az ilyen érintésvédelmi rendszert igénylő fogyasztóberendezés alkalmazása miatt szükségessé válik, annak a létesítési előírásoknak megfelelő megvalósításáról

a) az épület méretlen fogyasztói hálózatán, illetve házi fémhálózatain

- ha az igény az épületben levő kettőnél több fogyasztónál jelentkezik: az ingatlankezelő,

- egyéb esetben: az érdekelt fogyasztó

b) a mért fogyasztói hálózaton: a fogyasztó köteles gondoskodni.

Az áramszolgáltató feladatai

10. § Épület létesítése, vagy meglévő fogyasztói vezetékhalozat *érintésvédelmének* utólagos *létesítése*, átalakítása, bővítése esetén az érdekelt kérésére az áramszolgáltató köteles - a VKSZ rendelkezéseinek megfelelően adott előzetes tájékoztatásban - közölni, hogy a kérdéses fogyasztói vezetékhalozaton

a) a nullázásos érintésvédelem alkalmazását a nullázás külső feltételeinek a teljesülése lehetővé teszi, vagy

b) nullázásos érintésvédelem csak a nullázás belső feltételeinek teljesülése esetén alkalmazható

(ez esetben közölni kell az MSZ 172/1-ben meghatározott részletes feltételeket is), illetve ha a feltételek nem teljesíthetők,

c) milyen más érintésvédelmi mód és milyen feltételekkel alkalmazható.

11. § (1) Ha az áramszolgáltató az elosztóhálózatot alkalmassá teszi arra, hogy az arról táplált fogyasztói vezetékhalozatokon is áttérjenek a nullázásos érintésvédelemre, az áramszolgáltató köteles

a) megvizsgálni, hogy az áttérítendő elosztóhálózatról ellátott épületekben

- ki van-e építve az EPH-hálózat,

- van-e a csatlakozó szekrénytől, illetve a házi főelosztó berendezéstől, ezek hiánya esetén a fogyasztásmérő-berendezéstől, illetve a fogyasztói főelosztó táblától kiépített védővezető és az elő van-e készítve a nullavezetővel való összekötésre,

- a 25 A-nél nagyobb névleges áramerősségű túláramvédelemmel ellátott fogyasztásmérőn keresztül táplált mért fogyasztói hálózaton ki van-e építve valamilyen érintésvédelmi megoldás,

b) legalább hat hónappal előbb értesíteni az ingatlanok kezelőit

- a nullázásra való áttérési szándékról és az áttérés tervezett időpontjáról,

- az ingatlankezelőnek ezzel kapcsolatos - az a) pont szerinti helyszíni vizsgálat alapján megállapított - feladatairól,

c) az áttérés tényleges időpontjának kitűzése előtt meggyőződni arról, hogy az áttérés feltételeit az egyes ingatlanokban megteremtették-e,

d) az áttérés tényleges időpontját legalább nyolc nappal előbb

- a fogyasztóval írásban vagy az épületben kifüggesztett hirdetmény útján,

- az ingatlankezelővel pedig minden esetben írásban

közölni,

e) az áttérést a transzformátorkörzet legnagyobb névleges csatlakozási teljesítményű fogyasztóival, illetve a közműcsatlakozással (víz, gáz, távhőellátás) rendelkező ingatlanokkal kezdeni,

f) a védővezetőknek és az EPH-nak az előkészített pontjait a nullavezetővel összekötni a létesítési előírásoknak megfelelően.

(2) Ha az áramszolgáltató az ingatlankezelő bejelentése alapján tudomást szerez arról, hogy valamely kommunális vagy lakóépületben a nullázás belső feltételei már teljesültek, az (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálatot elvégzi, és ha a nullázásra való áttérés minden feltétele biztosított, az épület fogyasztói vezetékhalozatát - az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően - nullázásra áttéríti.

12. § (1) Ha a nullázottnak nyilvánított elosztóhálózaton bekövetkezett változások (hálózatkép módosulás, terhelés növekedés, illetve túláramvédelem megszólalási érték változása stb.) miatt a nullázás külső feltételei egyes - általában az elosztóhálózat végéről táplált - fogyasztói vezetékhalozatok részére átmenetileg, vagy tartósan nem teljesülnek, az áramszolgáltató ezek érintésvédelméről áram-védőkapcsoló felszerelésével gondoskodik.

(2) Az áramszolgáltató az (1) bekezdésben említett áram-védőkapcsoló felszerelésével egyidejűleg a mért fogyasztói hálózatonként vagy központosan kialakított védővezetőt a nullavezetőről leválasztja és leföldeli (6. §). Ha ehhez külön földelés létesítése szükséges, erről az áramszolgáltató gondoskodik.

(3) Az (1) bekezdés szerint felszerelt áram-védőkapcsoló az áramszolgáltató állóeszköze marad és azt a nullázás feltételeinek helyreállítása esetén - a nullázási állapot egyidejű visszaállítása mellett - jogosult leszerelni.

13. § Az áramszolgáltató a közszolgáltatási szerződés megkötésekor a fogyasztót az érintésvédelem legfontosabb tudnivalóiról írásban tájékoztatja (26. és 27. §).

Az ingatlankezelő feladatai

14. § (1) Épület létesítése, vagy meglévő fogyasztói vezetékhalozata érintésvédelmének utólagos létesítése, átalakítása, bővítése esetén az ingatlankezelő, illetve megbízottja köteles:

a) a VKSZ rendelkezéseinek megfelelően az áramszolgáltatótól előzetes tájékoztatást kérni az alkalmazható érintésvédelmi módról, illetve

b) az áramszolgáltatótól kapott tájékoztatás szerinti érintésvédelem létesítéséről - a 9. §-ban foglaltak figyelembevételével - gondoskodni.

(2) Meglévő épület felújítása során az ingatlankezelő

a) ha a teljes fogyasztói vezetékhalozat is felújításra kerül, köteles az érintésvédelmi hálózatot a létesítési előírások szerint teljesen kiépíttetni és az egyenpotenciálra hozó hálózatot megvalósítani,

b) ha a lakóépület felújítása nem terjed ki a lakások mért fogyasztói hálózatának a felújítására, a lakásokban (bérelt helyiségekben) nem köteles védővezetőt kiépíttetni, de ha az épület villamos berendezéseinek érintésvédelme nem nullázás, köteles az érintésvédelmi védővezető-hálózatot a fogyasztói főelosztótábláig megvalósítani,

c) ha a lakóépület felújítása valamely lakás (bérlemény) mért fogyasztói hálózatára is kiterjed, ennek a védővezető hálózatát is köteles kiépíttetni,

d) köteles minden olyan lakás védővezető-hálózatát kiépíttetni, amelynek felújítása során fűdémcsere, vagy más olyan nagyszabású munkát végeztek, amiért a lakót egy hónapnál hosszabb időre kiköltöztették a lakásból.

(3) Ha az épület fogyasztói vezetékhalozatán a nullázás belső feltételei

a) az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott munkák eredményeként, vagy

b) a jól közművesített területen levő és korábban NEFH-ra előkészített épületben már a KLÉSZ hatálybalépésekor

biztosítottak, az ingatlankezelő köteles ezt a nullázásos érintésvédelemre való áttérés érdekében az áramszolgáltatónak írásban bejelenteni.

(4) Az ingatlankezelő köteles gondoskodni annak ellenőrzéséről, hogy a fogyasztó által az épület méretlen fogyasztói hálózatán, illetve házi fémhálózatain végzett, illetve végeztetett munka [9. § (2) bekezdésének a) pontja] eredménye megfelel-e az előírásoknak, illetve nem sérti-e az épületben levő többi fogyasztó érdekeit.

15. § (1) Az ingatlankezelő gondoskodik arról is, hogy minden olyan épületben, ahol érintésvédelmi védővezető nincs kiépítve, az ingatlanhoz tartozó nyomócső vízvezeték-hálózat egyes részeinek javítása vagy cseréje alkalmával a nyomócső villamos vezetése folyamatosan fennmaradjon. Ennek érdekében valamely közbenső tag kivétele előtt a szabadon maradó végeket villamos vezetőn össze kell kötni és ha nem fémből levő vezetékszakas vagy szerelvény kerülne beépítésre, tartós jellegű villamos áthidalást is kell készíteni.

(2) A vízcsőhálózat kifolyó helyének közvetlen közelében, ellenőrizhető módon csak akkor szükséges az (1) bekezdés szerinti áthidalást készíteni, ha a leválasztott részhez védővezető csatlakozik.

(3) A villamos vezetés szempontjából a vízvezetéki nyomócső fémcsőkötései kielégítőek, azokat villamos vezetővel külön áthidalni nem szükséges.

16. § (1) Az ingatlankezelő bármely fogyasztó kérésére az épületben meglévő érintésvédelmi lehetőségekről tájékoztatást ad.

(2) Az ingatlankezelő az érdekelt fogyasztókat kellő időben írásban értesíti

a) az érintésvédelmi rendszer tervezett kiépítéséről, illetve

b) a meglévő érintésvédelmi rendszeren tervezett változtatásokról, valamint a fogyasztókat érintő ezzel kapcsolatos feladatokról.

17. § Az ingatlankezelő az elosztóhálózatnak nullázásra való áttérése alkalmával

a) az áramszolgáltató felszólítására az általa kezelt épületben az áttéréshez szükséges - az áramszolgáltató által közölt [11. § (1) bekezdés b) pont] - munkálatok elvégzéséről hat hónapon belül gondoskodik,

b) a munkálatok befejezéséről az áramszolgáltatót írásban értesíti,

c) az áramszolgáltatónak az áttéréssel kapcsolatos tevékenységét elősegíti.

18. § Ha az áramszolgáltató a fogyasztói vezetékhalózat érintésvédelmének biztosítása érdekében - a 12. §-ban meghatározott kötelezettségének megfelelően - áram-védőkapcsolót szerel fel, az ingatlankezelő köteles az áramszolgáltató ez irányú tevékenységét elősegíteni.

19. § Az érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatáról a kivitelező által készített jegyzőkönyvet, illetve jelentést az ingatlankezelő köteles legalább az érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatáig megőrizni.

A fogyasztó feladatai

20. § (1) A fogyasztó az épületben meglévő érintésvédelmi lehetőségek figyelembevételével saját maga gondoskodik - erre jogosult kivitelező útján - fogyasztóberendezéseinek az érintésvédelméről.

(2) Ha az épületben nincs védővezetős érintésvédelem kiépítve, vagy védőföldeléses érintésvédelem van, de az a fogyasztó villamos fogyasztóberendezéseinek érintésvédelmére nem alkalmas, a - 9. §-ban foglaltakat is figyelembe véve - fogyasztói jogosult a létesítési előírásoknak megfelelő védővezetős érintésvédelmet nemcsak lakásában (mért fogyasztói hálózatán), hanem az épülethez tartozó egyéb részeken (méretlen fogyasztói hálózat, EPH-rendszer) is kiépíttetni.

21. § Ha az áramszolgáltató a fogyasztói vezetékhalózat érintésvédelmének biztosítása érdekében áram-védőkapcsolót szerel fel, a fogyasztó köteles az áramszolgáltató ez irányú tevékenységét elősegíteni.

IV. FEJEZET

Az érintésvédelem ellenőrzéseivel és hibaelhárításával kapcsolatos feladatok

A kivitelező feladatai

22. § A rendelet hatálya alá tartozó fogyasztói vezetékhalózatot, illetve annak részét képező érintésvédelmi rendszert - ideértve az EPH-t is - létesítő, bővítő, átalakító vagy javító kivitelező vállalat köteles a munkálatok befejező műveleteként a vonatkozó szabvány előírásainak megfelelően

- „az érintésvédelem szerelői ellenőrzését” elvégezni, illetve

- „az érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatá”-nak az elvégzéséről gondoskodni.

Az ingatlankezelő feladatai

23. § (1) Az ingatlankezelő gondoskodik az épület érintésvédelmi rendszerének a

- rendszeres ellenőrzéséről,

- karbantartásáról,

- szükség szerinti javításáról.

(2) Kommunális- és lakóépület esetén - kivéve ha az MSZ 172/1 egyes esetekben, illetve helyen, vagy egyes készülékek tekintetében ennél szigorúbb ellenőrzést ír el - elegendő a hivatkozott szabvány szerinti „érintésvédelem szerelői ellenőrzését” elvégezni hatévenként.

(3) Az „érintésvédelem szerelői ellenőrzését” legalább villanszerelő szakképzettségű személlyel kell elvégeztetni. Az „érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatá”-nak elvégzésére külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

(4) A (2) bekezdés szerinti ellenőrzések alkalmával az EPH-t minden esetben megsemmisítéssel kell ellenőrizni.

(5) Az ellenőrzésnek ki kell terjednie a fogyasztói vezetékállományon rendszeresen használt és a fogyasztó által bemutatott villamos fogyasztóberendezésekre is.

(6) A (2) bekezdés szerinti ellenőrzéseket bizonylatolni kell, és ezeket az ingatlankezelő köteles legalább a következő rendszeres - azonos szintű - ellenőrzéssig megőrizni és úgy tárolni, hogy az legalább a hivatalos időben hozzáférhető legyen.

24. § (1) Az ingatlankezelő köteles a 23. § (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel feltárt hibákat
a) a saját kezelésében levő berendezése in a (2) vagy (3) bekezdésben foglaltak szerint elhárítani, illetve
b) az érintett fogyasztó tudomására hozni, ha a hiba az ő kezelésében levő mért fogyasztói hálózaton, vagy az általa használt fogyasztóberendezésen van.

(2) A közvetlen életveszélyt nem jelentő hibákat hat hónapon belül meg kell szüntetni.

(3) Az ingatlankezelő köteles közvetlen életveszélyt jelentő hiba esetén

a) az azt okozó berendezést haladéktalanul kikapcsolni, illetve az áramszolgáltatóval kikapcsoltatni,

b) a kezelésében levő (pl.: a méretlen fogyasztói hálózat részét képező) hibás berendezést nyolc napon belül kijavítani és visszakapcsolni (visszakapcsoltatni).

(4) Amennyiben az ingatlankezelő tudomást szerez arról, hogy az épület meglévő érintésvédelmi berendezése - ideértve az EPH-t is - nem felel meg az előírásoknak, köteles ezt

- a közvetlen életveszélyt jelentő esetben haladéktalanul, de legfeljebb 24 órán belül

- egyéb esetben nyolc napon belül

kivizsgálni, illetve kivizsgáltatni és hiba esetén annak kijavítása érdekében a (2), illetve a (3) bekezdés szerint eljárni.

25. § (1) A feltárt hiányosságok kiküszöbölését az MSZ 172/1 szerinti „szerelői ellenőrzéssel”, illetve „szabványossági felülvizsgálattal” kell igazolni. Az erre vonatkozó bizonylatokra is a 23. § (6) bekezdésének az előírásait kell alkalmazni.

 (2) Amennyiben az épület érintésvédelmi rendszerén feltárt hibák kijavítására előírt határidők műszaki-gazdasági okok miatt nem teljesíthetők, az ingatlankezelő kellő indokolással határidő módosítást kérhet a Hivataltól.

A fogyasztó feladatai

26. § (1) A fogyasztó köteles az ingatlankezelőnek az érintésvédelem szerelői ellenőrzését, illetve szabványossági felülvizsgálatát végző megbízottját bérleményébe beengedni, annak tevékenységét elősegíteni és a bérleményben használt villamos fogyasztóberendezéseket a felülvizsgálónak megmutatni.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat a mért fogyasztói hálózaton, illetve bármely fogyasztóberendezésen hibát tár fel, közvetlen életveszély esetén a fogyasztó - a VKSZ előírásai értelmében - köteles a veszélyhelyzet megszüntetése érdekében haladéktalanul intézkedni.

(3) A fogyasztó köteles az áram-védőkapcsoló készülékeinek működőképességét

a) nem lakás céljára szolgáló helyiségek mért fogyasztói hálózatán legalább negyedévenként,

b) építkezési felvonulási villamosenergia-ellátás esetén naponta a munka megkezdése előtt az ellenőrző gomb megnyomásával ellenőrizni és rendellenes működés észlelése esetén annak javításáról vagy cseréjéről gondoskodni.

(4) A rendelet hatálya alá tartozó épületekben levő munkahelyek fogyasztói vezetékállományán az érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatát a Munkavédelmi Szabályzatban előírt gyakorisággal kell végezni.

27. § A háztartási fogyasztók feladatát képezi - a 26. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakon túlmenően - az általa használt fogyasztóberendezéseknek

- rendszeres, legalább hatévenkénti ellenőrzése,

- az áram-védőkapcsoló működőképességének az ellenőrző gomb megnyomásával való ellenőrzése, valamint

- a tapasztalt, illetve felderített hibák és rendellenességek elhárításáról való gondoskodás.

A kölcsönző vállalatok feladatai

28. § A kölcsönző vállalat csak érintésvédelmi szempontból megfelelő készüléket kölcsönözhet. Ennek érdekében köteles gondoskodni az általa kölcsönzött, a rendelet hatálya alá tartozó villamos készülékek, illetve fogyasztóberendezések rendszeres ellenőrzéséről, illetve szükséges javításáról a 29-30. §-okban foglaltaknak megfelelően.

29. § (1) A kölcsönzött villamos készüléket, fogyasztóberendezést

- bérbeadáskor és
- visszavételkor

a kölcsönző hely érintésvédelmi szempontból kioktatott dolgozója köteles meg szemléléssel érintésvédelmi szempontból is ellenőrizni.

(2) A két hónapnál rövidebb használati időre rendszeresen kölcsönzött villamos készüléken, fogyasztóberendezésen - az egyéb ellenőrzésen túlmenően - kéthavonta a következő vizsgálatokat is el kell végezni:

- a) minden készülék érintésvédelmi szempontból való meg szemlélését,
- b) I. érintésvédelmi osztályú készüléknél a csatlakozás védőérintkezője és a készülék teste közötti folyamatosság mérését,
- c) II. érintésvédelmi osztályú készüléknél és biztonsági transzformátornál az MSZ 4851/5 szerinti vizsgálatot,
- d) III. érintésvédelmi osztályú készüléknél meggeres szigetelés mérését.

(3) A két hónapnál hosszabb időtartamú használatra kölcsönzött villamos készüléken, fogyasztóberendezésen a (2) bekezdés szerinti vizsgálatokat csak az MSZ 172/1-ben előírt gyakorisággal kell elvégezni. Az ott előírt időtartamba nem kell beszámítani a készüléknek, fogyasztóberendezésnek a kölcsönző vállalat raktárban használat nélkül eltöltött idejét, ha a tárolás megfelelő körülmények között, szakszerű módon történt.

(4) A kölcsönző vállalat által a helyszínen telepített (kihelyezett) készülékeknél, fogyasztóberendezéseknél az MSZ 172/1 előírásainak megfelelően az „érintésvédelem szerelői ellenőrzését”, illetve az „érintésvédelem szabványossági felülvizsgálatát”

- a felszerelést követően, az üzembe helyezés előtt,
- hiba (rendellenesség) észlelése esetén, továbbá
- rendszeresen (23. §) a telepítés időpontjától számított időszakonként

kell elvégezni.

30. § (1) Ha a kölcsönző vállalat a 29. § szerinti ellenőrzések során azt tapasztalja, vagy a bérlőtől arról értesül, hogy az általa kölcsönzött készülék áramütés-veszélyes, akkor köteles a készüléket a használatból kivonni és újabb kölcsönzés előtt azt legalább villanszerelő szakképzettségű személlyel érintésvédelmi szempontból megvizsgáltatni, és a szükséges javítást elvégezni, vagy elvégeztetni.

(2) Ha a kölcsönző vállalat a kölcsönzött készüléken olyan természetű javítást vagy átalakítást végez vagy végeztet, amely kihatással lehet annak érintésvédelmi állapotára, a javítás, illetve átalakítás után köteles azt legalább villanszerelő szakképzettségű személlyel érintésvédelmi szempontból megvizsgáltatni, és szükség esetén a javítást megismételteni, vagy a készüléket selejtezni.

31. § (1) A kölcsönző vállalat köteles a 29-30. §-okban említett vizsgálatok elvégzését írásban dokumentálni. Ennek a dokumentációnak tartalmaznia kell

- a) a készülék azonosítására szolgáló jelet, számot
- b) a vizsgálat keltét,
- c) a készülék „megfelelő” vagy „nem megfelelő” minősítését,
- d) a vizsgálatot végző személy (más szerv által végzett vizsgálat esetén a szerv) nevét
- e) mérés esetén a mérések számszerű eredményeit.

(2) A kölcsönző vállalat köteles az (1) bekezdés szerinti dokumentációt legalább a készülék következő rendszeres vizsgálatáig megőrizni és úgy tárolni, hogy az a kölcsönző vállalat munkaideje alatt megtalálható és ellenőrizhető legyen.

32. § A kölcsönző vállalat a villamos készülékekhez olyan használati utasítást köteles adni, amely a készülék használatának villamos biztonsági előírásait - ideértve az érintésvédelem csatlakoztatási feltételeit is - részletesen tartalmazza.

A használtcikk-kereskedő feladatai

33. § (1) A használtcikk-kereskedő - a 34. §-ban meghatározott kivétellel - csak érintésvédelmi szempontból megfelelő készüléket, fogyasztóberendezést értékesíthet. Ennek érdekében köteles az értékesítés előtt gondoskodni a „villamos termékek javítás vizsgálatá”-ra vonatkozó szabványelőírások szerinti ellenőrzésről.

(2) Az (1) bekezdés szerinti vizsgálatot a készülék, fogyasztóberendezés üzemszerű állapotában (pl.: mosógép esetén vízzel feltöltött állapotban) is el kell végezni.

(3) A vizsgálatot a javításra jogosult szerv vagy személy végezheti el.

(4) A vizsgálat alapján készített minősítést a használcikk-kereskedő a vásárlónak köteles átadni.

34. § (1) A használcikk-kereskedő eltekinthet a 33. §-ban említett vizsgálat elvégzésétől és a nem ellenőrzött, illetve érintésvédelmi szempontból nem megfelelő fogyasztóberendezést, készüléket is eladhatja, ha

- azt, az erre utaló, feltűnő helyen rátett - a (2) vagy a (3) bekezdés szerinti - tartós felirattal lát el és

- a fogyasztóberendezés, készülék ezen állapotának a tudomásulvételét a vevő írásban elismerte.

(2) Ha a fogyasztóberendezés, készülék érintésvédelmi szempontból való ellenőrzés nélkül kerül értékesítésre, arra a következő tartós feliratot kell elhelyezni:

„Ez a készülék sem üzembiztonsági, sem életbiztonsági (érintésvédelem) szempontból nem ellenőrzött. Csak illetékes szakemberrel történő megvizsgálás után, annak eredményétől függően helyezhető üzembe.”

(3) Ha az érintésvédelmi szempontból nem megfelelő fogyasztóberendezés, készülék értékesítésre kerül, arra a következő tartós feliratot kell elhelyezni:

„A készülék üzemeltetése életveszélyes, kizárólag a benne levő egyes alkatrészek használhatók!”

A karbantartó vállalat feladatai

35. § (1) A karbantartó vállalat a javításra, karbantartásra, átalakításra (a továbbiakban együtt: javítás) a megrendelőtől átvett villamos készüléket, fogyasztóberendezést köteles a villamos termékek javítás utáni vizsgálatára vonatkozó szabványelőírások szerint érintésvédelem szempontjából is ellenőrizni és ennek eredményéről a megrendelő (vásárló) részére írásbeli nyilatkozatot adni.

(2) A vizsgálatot a készülék, fogyasztóberendezés üzemszerű állapotában (pl.: mosógép esetén vízzel feltöltött állapotban) is el kell végezni:

(3) A vizsgálatot javításra jogosult személy végezheti el.

(4) A vizsgálat alapján készített minősítést a karbantartó vállalat köteles a megrendelőnek a készülékkel, fogyasztó berendezéssel együtt átadni.

(5) Amennyiben a villamos készülék, fogyasztóberendezés a javítás - esetleg a vizsgálatot követő ismételt javítás - után sem lenne érintésvédelem szempontjából megfelelő, a karbantartó vállalat köteles erre a veszélyhelyzetre írásban felhívni a megrendelő figyelmét, a készülékre „Javíthatatlan, bekapcsolása életveszélyes” feliratot ragasztani.
